

moški grajščak, grof Wurmbrand-Stuppach. Na predlog ivanjkonškega Petovara ml. voliti bi se imelo s glasovnicami. Prvak Petovar, ki je bil tudi že za odbornika postavljen, začel je med volitvijo odbora proti grofu Wurmbrand-u agitirati, boječ se, da bi ta postal načelnik novoustanovljene zadruga. Komaj se je to zvedlo, se je nakrat cela situacija spremenila. Petovar hotel je namreč namesto grofa spraviti nekega Središčana v odbor, da bi potem „kunci“ imeli večino v odboru in bi se njemu s tem posrečilo priti do mesta „obmana“. Pa Petovar obrača, ljudi pa ki so še bolj „künstni“ kak gražlar obrnejo. Sklenilo se je, dve zadrugi ustanoviti, in sicer eno za Središče eno za Ormož. Središčani so se takoj „vküp seli“ in študirali, koga naj izvolijo, švicali so, da je bilo joj, kajti ni jih bilo niti dovolj navzočih za odbor. Sedaj pa volitev za ormoško zadrugo! Tukaj je imel pa naš prvak Petovar smolo. Okoliški kmetje so se izrečno proti volitvi Petovarja izrekli, kajti v gospodarske zadruga politiko zanesti, mu niso mogli pozabiti. Dobil je brco, da se še do danes ni potroštal in zginit je z zborovališča kot kafra. Za načelnika zadruga pa je bil izvoljen v veselje in zadoščenje vseh navzočih grof Wurmbrand in mi beležimo, da si nova zadruga ne bi mogla izvoliti boljšega zastopnika, ki bo gotovo svoj ugled in vpliv tudi uporabljal v korist zadruga in bo le to korist upošteval a za politiko se ne bo brigal. Prvaškemu Petovarju pa svetujemo naj raje doma v gražlariji riž trebi ali pa perje čeha, predno se v reči vtika, ki jih ne razume in za katere je še — premoker. In za svoja kosmata uha naj si zapiše: „kdor drugemu jamo koplje, sam v njo pade.“

Iz Stoperc. Gospod župnik Keček, ali je pomota pri vas pri pisavi ali ste pa morebiti pregloboko v glaz pogledali? Bržkone je to zadnjo! Resnica je, da to dela sovraštvo do naprednjakov. Ali ste pozabili v knjigo pogledati? Dne 14. t. m. sem prosil g. župnika, da bi molil spomin za rajne stariše, namreč Mihaela in Cecilijo Jetzl. Ali vi ste rekli, da ne bodeste molili, češ da „Štajercijanci“ nimajo vere. Jaz sem bil voljan plačati, kajti zastoj naši prečastiti duhovniki itak ničesar ne storijo. In glej ga šmenta! Zdaj pa ste se gospod zmotili; namreč iz sovraštva ste se zmotili. Zato ste molili za živega (!) Mihaela Jetzl „Očenaš“ in „Češčena si Marija.“ Ako hočete za-me moliti, tedaj pa molite celo leto. Za mrtve farane pa ste pozabili moliti. Samo za enkrat ni vredno plačati, ker nisem naročil za mene, namreč za stariše sem želel in obljubil plačati. Blagovolite, g.

župnik Keček, to pomoto popraviti. Drugače ne bodem „spomina“ plačal. Ako bi bilo potrebno govoriti o lažeh in nevošljivosti — gradiva dovolj! — Mihael Jetzl, mizarški mojster v Stopercach. — Opomba uredništva: Mi opozarjamo župnika Kečeka, da naj enkrat poneha z divjo gonjo proti vsem, ki držijo z napredno mislijo in s „Štajercem.“ Kajti drugače bode tudi nam potrepljivost počila. Keček naj se spominja svoje preteklosti in — naj molči. Zdaj je pač že čas, da postane ta Keček, ki je bil vedno „zaljubljen maček“, — resnični duhovnik. To je naš zadnji opomin! Še ena resna pritožba in govorili bomo s Kečekom drugače!

Buče pri Kozjem. Predragi „Štajerc“, ti gotovo misliš, da smo že čisto zaspali na Bučah. Ali danes ti moramo le nekaj napisati o Veračkem županu Jaka Bohatu, ker on je veliki klerikalec. V nedeljo 27. novembra, ko smo prišli v cerkev na Bučah, je naročil tajniku, da naj prekliče, da kadar pride on od cerkve, morajo mu drugi ljudje vrata odpreti. Mi pač nismo dolžni, da bi takim ljudem vrata odpirali. Ti župan doma zapoveduj in dobro urađuj. Tudi boči kedaj doma, kajti tvoja frava zmirom reče, da te ni doma; baje te ima v postranski sobi zaprtega. Bog obvari, da bi ga kakšna tuja ženska ne vidla! . . . Veste kaj, Veraški občani? Izvolite si rajši za župana Mrozovega Frančka v Selah. On tudi misli, da je kmet in je klerikalec. To so čudne stvari pri nas in morda izpregovorimo o njih enkrat obširneje . . .

Veliki kmetijski shod v Marikoru.

Maribor, 19. decembra.

Kakor je naš „Štajerc“ naznanil, vršil se je preteklo nedeljo, dne 18. decembra dopoldne ob 10. uri v „Gambriushalle“ v Mariboru veliki kmetijski shod. Že kar naprej lahko trdimo, da je bil to eden najlepših in najpomembnejših shodov, kar jih je priredila tako delavna naša „Štajercčeva“ stranka. Velika dvorana je bila naravnost natlačena plena. V nobenem kotičku ni bilo prostora, komaj da so se ljudje gibali, toliko jih je bilo. Ta nepričakovano veliki obisk je prekosil najlepše nade. In kar je najvažnejše: obiskovalci niso bili morda Mariboržani, — ne, zborovalci so prišli iz vseh večjih in pomembnejših občin v mariborskem okraju. Od 2 do 6 uri daleč so prišli naši vrlji kmetje trumoma, da dokažejo svoje pošteno prepričanje. To pač ni bil mali shod v Mariboru, marveč je bil —

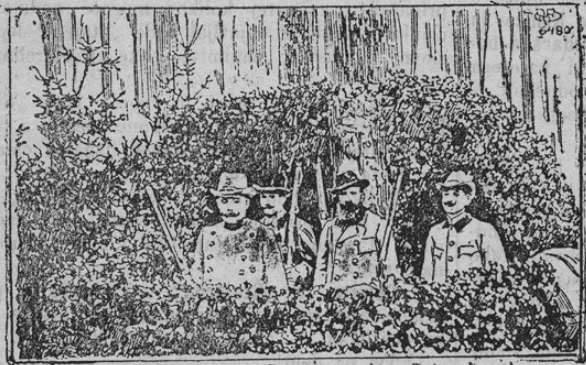
veliki shod naprednih kmetov celega mariborskega okraja. Ali tudi iz sosednih okrajev (zlasti iz šentlenartskega) je prihitelo mnogo poslušalcev. Ni čuda, da je bila „Gambriushalle“, ki je vendar precej velika dvorana, premajhna. Ako ponižno računamo, zbralo se je na našem shodu od 600 do 700 oseb. In bili so sami možje, sami izkušeni posestniki, sami važni in vplivni občani. Celi okraj je torej na tem shodu govoril . . .

Primanjkuje nam žalibog prostora, da bi podali natančno poročilo o shodu. Zato hočemo popisati tudi le najvažnejše dogodke.

Shod je otvoril v imenu sklicateljev hišni in realitetni posestnik g. F. Girstmayer. Rekel je, da se mu je splošno izrazilo željo, da bi se na shodu nemško govorilo; kajti „nove slovenščine“ tudi slovensko rojeni kmetje ne razumejo. Sploh pa razumejo napredni, izobraženi kmetje v mariborskem okraju večidel nemško. Predsednik in urednik Linhart, ki je prišel kot govornik, sta opetovano vprašala, v katerem jeziku naj se govori. Končno se je dalo to vprašanje na glasovanje in — ednoglasno je bil sprejet predlog, da naj se nemško govori. Bil je to tudi odločni protest proti nemščini sovražnemu prvaštvu.

Glavni govor imel je urednik „Štajerca“, g. Karl Linhart. Izključeno je, da ni njegov več kot 1 urni govor le v važnejših točkah prinesel. Govornik raztolmačil je v prvi vrsti razvitek slovensko-narodnih strank. Popisal je delovanje stare „prvaške“ stranke, iz katere so se potem na eni strani „narodnjaki“, na drugi pa klerikalci razvili. Ti klerikalci so se sramovali svojega katoliškega in slovenskega imena in so zato nakrat iznašli naslov „kmetijske zveze“. Govornik pravi, da bi bil pač že skrajni čas, da bi se enkrat neka resnična, prava kmetijska zveza uresničila. Ali to, kar so klerikalci uresničili, ne zasluži tega imena. V odboru klerikalne te organizacije sedijo večidel advokati, profesorji in politični duhovniki. Ti ljudje hočejo biti nekaki „jerobi“ za naše kmetijsko ljudstvo. Govornik je potem z ojstrimi besedami popisal pogubonosno delovanje slovensko-narodne in zlasti slovensko-klerikalne politike. Omenil je zlasti dejstvo, da smatrajo klerikalci vero in klerikalno politiko za eno in isto stvar. V tem tiči velika napaka, kajti vera nima s politiko prav ničesar opraviti. „Narodna stranka“ je politično že mrtva. Klerikalna pa je veliko bolj nevarna, ker zlorablja verska čustva ljudstva (živahno odobravanja vseh zbranih je govornika opetovano prekinilo). Urednik je v svojem nadaljnjem govoru raztolmačil velikansko škodo, ki so jo napravili klerikalci slovenskemu ljudstvu z ustanovitvijo svojih brezvestnih konzumnih društev. Popisal je nadalje nevarnost prvaških posojilnic in sploh denarnih zavodov in pribil dejstvo, da zlorablajo prvaki vsako gospodarsko in javno korporacijo v svoje politične namene. Povedal je, kako gospodarijo klerikalci v občinah in okrajnih zastopih. Potem je prešel na obstrukcijo slovenskih poslancev v štajerskem deželnem zboru in je dokazal, da se je pričela ta le na češko komando iz panslavističnih političnih vzrokov (poslušalci so glavno izrazili svoje ogorčenje in po vsej dvorani so doneli „fej“-klici na naslov dr. Korošca in ostalih slovenskih poslancev). Potem je govornik popisal žalostne posledice slovenske obstrukcije, ki škoduje v prvi vrsti slovenskemu kmetu na Štajerskem. Govornik je svoj govor, ki je trajal nad 1 uro, končal z nado, da se bodejo pametni kmetje otrsli jarma slovenskih klerikalcev. Nemški in slovenski kmetje morajo skupno nastopati in delati za zboljšanje gospodarskega položaja. Odobravanje je kar gromelo skozi dvorano in zbrani kmetje so navdušeno govorniku ploskali. Urednik Linhart je v svojem govoru predlagal tudi sledečo resolucijo:

„Današnji shod protestira najodločneje proti zločinski prvaški obstrukciji v štajerskem deželnem zboru, katera je pahnila zgolj iz ničvrednih političnih vzrokov itak izmozgano ljudstvo v gospodarsko nevarnost. Shod upa, da bodejo delavoljne stranke to brezvestno obstrukcijo z najojstrejšimi sredstvi premagali. Slovenskim

Erzherzog Franz Ferdinand auf der Jagd in Springe.

Lov v kraju Springe.

Pred par dnevi obiskala sta nadvojvoda Franc Ferdinand, avstrijski prestolonaslednik, in nadvojvoda Friderik nemškega cesarja. To priliko se je porabilo za veliki lov pri Springe. Velikost tega lova je iz tega razvidno, da se je postrelilo okroglo 550 divjih svinj in 110 kosov druge živali. Prinašamo od tega lova dve sliki. Na prvi vidimo našega prestolonaslednika, nadvojvoda Franca Ferdinanda v gošči gozda s svojima spremljevalcema. Druga slika pa nam kaže na levi strani nemškega cesarja Viljema II. v govoru z našim prestolonaslednikom Francem Ferdinandom. Na desni strani pa vidimo, kako zakolje nemški cesar od psov ustavljenega in obstreljenega divjega mrjasca. Naš prestolonaslednik postrelil je na tem lovu 35 divjih svinj in mrjascev ter 11 jelenov.

Kaiser Wilhelm u. Erzherzog Franz Ferdinand in Springe

Bilder von der Hofjagd in Springe